

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ravinnehuuhtoumien hallinta (RaHa) -hanke

Maatalouden vesiensuojelua Uudellamaalla 2009-2014

Ravinnehuuhtoumien
hallinta (RaHa)

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Uusmaalaiset viljelijät mukana vesiensuojelussa

Ravinnehuuhtoumien hallinta (RaHa) -hankkeessa kerätään ja jaetaan tietoa sekä käytännön kokemuksia vesiensuojelua ja kestävästä maataloudesta edistävistä toimenpiteistä Uudellamaalla.

Hanke toteutetaan Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja tuottajayhdistysten yhteistyönä.

Viljelykierto, kerääjäkasvit ja maanparannus tutuiksi

Viljelijät ovat osallistuneet hankkeeseen perustamalla havaintokokeita, joissa verrataan uutta ja vanhaa viljelymenetelmää keskenään. Kokeissa seurataan muun muassa vi-

herlannoitusnurmien vaikutuksia maan rakenteeseen ja lannoitustarpeeseen sekä alus- ja kerääjäkasvien tehoa ravinnehuuhtoumien hillitsijoina.

Syksyllä 2011 levitettiin viidessä havaintokokeessa paperinvalmistuksen sivutuotteena saatavaa puukuitulietettä maanparannusaineeksi peltoon. Puukuidun odotetaan parantavan maan rakennetta ja vähentävän liukoisten ravinteiden huuhtoutumista. Hankkeen aikana on saatu myös lupaavia tuloksia biohiilen vaikutuksista maanparannusaineena yhdellä tilalla.

Paraneeko veden laatu?

Jatkuvatoimisilla mittareilla seurataan peltovaltaisen valuma-alueen ja toisen, lähes luonnontilaisen valuma-alueen veden laatua ja määrää tulva-aikoina keväällä ja syksyllä. Lisäksi tehdään lyhytkestoisempia mittauksia eri kohteissa ja tuloksia täydennetään viljelijöiden omilla mittauksilla ja havainnoilla.

Veden laatuun ja ravinteiden huuhtoutumiseen vaikuttavista asioista keskustellaan yhdessä viljelijöiden kanssa.

Hankkeen tulokset ja kokemukset ovat viljelijöiden ja muiden maaseudun asukkaiden hyödynnettävissä.

Lohko A

Esimerkki havaintokokeesta, jossa verrataan aluskasvin vaikutuksia viljeltävän kasvin satoon sekä ravinnehuuhtoumiin.

Ohra

- Viljelytoimenpiteet vanhaan tapaan
- Syyskyntö

Lohko B

Ohra + italian raiheinä aluskasvina

- kerää ravinteita maasta syksyllä
- suojaa pellon pintaa eroosiolta
- parantaa maan rakennetta

Havaintokokeista käytännönläheistä tietoa

Havaintokoe on luotettava tapa verrata vanhaa ja uutta viljelymenetelmää. Valittu pelto-ala jaetaan kahteen tai useampaan lohkokon, joista yksi edustaa vanhaa viljelytapaa ja muut uutta ja erilaista tapaa. Koelohkoilta otetaan hankkeen aikana näytteitä ja tuloksia arvioidaan yhdessä asiantuntijoiden kanssa.

Alus- ja kerääjäkasvien viljely kasvussa

Suosituimmaksi toimenpiteeksi havaintokokeissa on noussut alus- ja kerääjäkasvien viljely, minkä avulla viljely monipuolistuu, pellon tuottavuus säilyy ja ympäristö hyötyy. Aluskasveja viljelemällä voidaan vähentää typen huuhtoutumisriskiä, suojata maata eroosiolta ja hyödyntää biologista typensidontaa.

Havaintokokeissa mitataan maan liukaisen typen pitoisuus puinnin jälkeen, kasvukauden lopussa ja seuraavana keväänä. Yhdessä viljelijän kanssa havainnoidaan kokeiden vaikutuksia muun muassa satokasvin satoon, maan rakenteeseen ja rikkakasvien määrään. Myös alus- ja kerääjäkasvien taloudellisia vaikutuksia arvioidaan.

Havaintokokeet suunnitellaan yhdessä asiantuntijoiden ja viljelijöiden kanssa. Viljelijät voivat seurata internetissä muiden koelohkojen tuloksia ja kokeilla samoja menetelmiä omilla pelloillaan.

Maan kasvukunnon seuraaminen

Havaintokoelohkoilla tehtävällä peltomaan laatutestin avulla kannustetaan viljelijöitä havainnoimaan omien peltojensa ominaisuuksia. Kuoppatestissä selvitetään mm. maan tiivistymistä, murunmuodostumista ja multavuutta. Tuloksena on tieto maan kasvukunnosta.

Aluskasvit keräävät maasta satokasviita käyttämättä jääneitä liukoisia ravinteita sekä lisäävät eloperäistä ainesta maassa.

Tutustu tietoon ja kokemuksiin:

www.ymparisto.fi/uus/raha

Hankkeen internet-sivuilta löytyy

- Havaintokokeiden tiedot valokuvineen
- Viljelijähaastatteluja
- Tietoa kestävästä viljelymenetelmästä
- Kahden valuma-alueen veden laadun seuranta reaaliajassa.

Liity mukaan postituslistalle

Saat tietoa sähköpostitse hankkeen ajankohtaisista asioista.

Kokeile uusia viljelymenetelmiä

Perusta omille pelloillesi havaintokoe tai ota mallia jo toteutuneista kokeista. Hankkeen työntekijöiltä saat apua kokeiden suunnitteluun ja tulosten arviointiin.

Lisätietoja:

Hankevastaava Kari Koppelmäki,
Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus
p. 0295 021 407
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

www.ely-keskus.fi